

## OPETTAJAN IDEAPAPERI NÄYTTELYYN: Tommi Toija – Metamorfooseja

Suomen lasimuseo on lasin valtakunnallinen vastuumuseo Riihimäellä. Lasimuseo esittelee, tutkii ja opettaa lasin historiasta, kulttuuriperinnöstä ja muotoilusta sekä kerää ja säilyttää lasiin liittyviä kokoelmia.

Tämä ideapaperi on suunniteltu taiteilija-kuvanveistäjä Tommi Toijan (s. 1974) *Metamorfooseja*-näyttelyyn (III kerros, 12.2.–18.4.2021). Näyttely esittelee Toijan taidetta ja sen luomisprosessia. Esillä on savisia, pronssisia, puuvanerisia sekä ensimmäistä kertaa myös lasisia teoksia. Ideapaperi sisältää pohdittavaa, keskusteltavaa ja tehtävää Toijan näyttelyssä. Edetkää tehtävien mukaisesti tai soveltakaa niitä haluamallanne tavalla osallistujien ikäryhmälle sopivalla tavalla.



Kuva 1. Tommi Toijan työhuone Taiteilijatalo Lallukassa. Kuva: Tommi Toija 2021.

**Tavoitteet:** Tutustua taiteilija-kuvanveistäjä Tommi Toijan näyttelyyn ja hänen taiteensa taustoihin. Kehittää kulttuurista osaamista ja ilmaisutaitoa sekä tunnetaitoja. Syventää käsityksiä taiteesta ja taideprosesseista.

**Menetelmät:** Opetuskeskustelu. Näyttely-ympäristön, näyttelyesineiden ja videon havainnoiminen, tarkasteleminen ja tulkitseminen. Ajatusten sanallistaminen ja itsensä ilmaiseminen. Piirtäminen.

**Materiaalit:** Piirustuspaperia, sarjakuvaruudukkoja, piirustusvälineitä.

**1. Tunteet.** Tommi Toijan luomat omissa maailmoissaan olevat ihmishahmot ilmentävät kiistattomasti tunteita. Osan tuska ilmenee painajaismaisen huutavana muotona, osa hahmoista näyttää kirkasotsaisuudessaan liikuttavan viattomilta, hämmentyneiltä tai epävarmoilta.

Kulkekaa näyttelytilassa rauhallisesti teoksia tarkastellen. Kun osallistujat ovat ehtineet tutustumaan näyttelyyn rauhassa, ohjeista heitä istumaan sellaisen teoksen eteen, joka vaikuttaa kiinnostavalta. Käsitelkää kiinnostaviksi valittuja teoksia yhdessä keskustellen:

- Minkälaisia tunteita valittu teos herättää sinussa?
- Miltä teoksen hahmosta voisi tuntua? Mitä hän saattaisi ajatella?
- Miltä taiteilijasta on voinut tuntua teosta tehdessään? Mitä hän on voinut ajatella?

Harjoitelkaa sitten ilmaisutaitoa. Ohjeista osallistujia valitsemaan vuorotellen yksi teos näyttelytilasta ja esittämään teoksessa olevan hahmon tunnetta tai ilmettä. Muiden tehtävänä on arvata, mikä teos ja tunne ovat kyseessä.

Jaa lopuksi osallistujille piirustuspaperit. Harjoitelkaa piirtämään paperille ihmisen kasvoja ja erilaisia tunnetiloja.

**2. Ihmisyys ja inhimillisuus.** Tommi Toija tutkii teoksillaan ihmisyyttä, haavoittuvuutta ja inhimillisyyttä. Ihmisyydellä ja inhimillisyydellä tarkoitetaan ominaisuuksien kirjoja, jotka tekevät ihmisestä ihmisen ja ehkä jopa erottavat ihmisen muista elollisista olennoista. Toija kysyy verkkosivuillaan: "*Mitä tarkoittaa olla ihminen, mitä tarkoittaa olla olemassa yhteisössä, mitä me olemme?*"<sup>1</sup> Koska ihminen on sosiaalinen olento, ihmiset elävät usein yhteisöissä, eivätkä täysin

---

<sup>1</sup> [www.tommitoija.com/about](http://www.tommitoija.com/about) (Tarkistettu 2.2.2021).

yksinään. Tosin osa ihmisistä nauttii usein tai toisinaan myös yksinolemisesta. Keskustelkaa hetken aikaa joko koko ryhmän kanssa tai pareittain siitä, mikä tekee ihmisestä ihmisen? Entä mitä ihmisyyttä ja inhimillisyyttä tarkoittavat?

Jaa osallistujille tyhjät sarjakuvaruudut (löydät ne ideapaperin lopusta). Pyydä osallistujia tarkastelemaan Toijan teoksia ja valitsemaan niistä yhden, joka ilmentää osallistujan mielestä jotakin inhimillistä tunnetta. Ohjeista osallistujia piirtämään sarjakuva, jossa he hyödyntävät valitsemaansa teosta, ja jossa he käsittelevät ihmisyyttä esimerkiksi yksilön tai yhteisön näkökulmasta.

Apukysymyksiä työskentelyä varten:

- Mitä ihmisyyttä ja inhimillisyyttä tarkoittavat?
- Miltä teoksen hahmosta voisi tuntua? Mitä hän saattaisi ajatella?
- Mitä hahmolle on voinut tapahtua ennen sitä hetkeä, kun se ikuistettiin teokseksi? Entä mitä hänelle voisi tapahtua sen jälkeen?
- Onko hahmo ollut yksin vai jonkun seurassa, kun se ikuistettiin teokseksi?

**3. Muodonmuutos.** Tommi Toijan näyttelyn nimessä olevalla käsitteellä – metamorfoosilla – tarkoitetaan muodonmuutosta. Katsokaa näyttelyssä esillä oleva dokumenttielokuva *Sulamispiste* (Iina Terho 2021) ja tutustukaa Tommi Toijan taiteelliseen prosessiin uuden materiaalin eli lasin äärellä. Havainnoikaa sitä, miten sula oranssinen lasimassa muuttuu muotoaan kohti valmista kiinteää lasiesinettä. Tämä on eräänlainen metamorfoosi.

Pohtikaa videon jälkeen, minkälaisia muodonmuutoksia Toijan taiteeseen tai esimerkiksi ihmisen elämään tai luonnon kiertokulkuun sisältyy. Voitte jatkaa museovierailun teemaa myös omassa koulussanne ja toteuttaa tästä aiheesta kuvaamataidon työn esimerkiksi vesiväreillä, tusseilla tai Toijan jalanjäljissä savella. Mitä oli ennen muodonmuutosta? Entä mitä on sen jälkeen?

Hei ope! Jos keksit Suomen lasimuseossa vieraillessasi hyviä opetusideoita, jaathan vinkkisi minulle, kiitos! 😊

Hannaliisa Hakala, yleisötyön amanuenssi, [hannaliisa.hakala@riihimaki.fi](mailto:hannaliisa.hakala@riihimaki.fi)



